

محیط رسوبگذاری سازند مبارک در برش سیمه کوه، شمال دامغان

عادل براری * ۱، حسین مصدق ۲، محمد لنکرانی ۳

۱- پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور

۲- دانشگاه علوم پایه دامغان

۳- دانشگاه تهران

چکیده

رسوبات دوره کربونیفر در البرز عمدتاً با سازند مبارک مبارک شناخته می‌شوند. این سازند در برش سیمه کوه، شمال دامغان، تماماً از سنگ‌های آهکی تشکیل شده است. یازده میکروفاسیس در این مجموعه شناخته شده که در پنج کمر بند رخساره‌ای پهنه جزرومدی، لاگون، سد بیوکلاستی، ریف وصله‌ای و دریای باز تشکیل شده‌اند. میکروفاسیس‌های مطالعه شده در یک پلات فرم کربناته نوع رمپ رسوبگذاری کرده‌اند. این رمپ که در حاشیه خود دارای ریف‌های وصله‌ای بوده، در کربونیفر زیرین در این ناحیه توسعه داشته است. عدم حضور طبقات آواری نشان از عدم تغذیه از خشکی در این پلات فرم دارد.

Depositional Environment of Mobarak Formation in Simeh-Kuh Section, North Damghan, Iran

Abstract

The Carboniferous deposits of the Alborz are mostly known by Mobarak Formation. This formation in Simeh-Kuh section (in North Damghan) is entirely including carbonate rocks. 11 Microfacies are detected in the studied succession which they were deposited in 5 facies belt. These microfacies were deposited in a ramp type carbonate platform. The ramp had patch reefs in its margin. The Mobarak ramp was developed in the area in the Lower Carboniferous. Absence of terrigenous sediments shows that the platform had no terrestrial influx.

مقدمه

برش سیمه کوه در ۵ کیلومتری شمال غرب شهرستان دامغان و در البرز شرقی قرار دارد. این منطقه از سمت جنوب به زمین‌های کم ارتفاع و خشک دامغان و از شمال به دامنه‌های جنوبی رشته کوه البرز محدود می‌شود. این برش دارای مختصاتی با طول خاوری ۵۴:۱۳:۴۸ و عرض شمالی ۳۶:۱۲:۳۴ است و راه اصلی ارتباطی به این برش از جاده آسفالت چشمة علی- دامغان می‌باشد. سازند مبارک در این برش، به ضخامت ۱۱۵ متر، از طبقات آهکی تشکیل یافته است. بخش زیرین این سازند با مرز پیوسته و تدریجی بر روی آهک‌های ماسه ای با رنگ روشن متعلق به سازند جبرود به سن دونین بالایی قرار گرفته است و در بخش بالایی با ناپیوستگی فرسایشی (Disconformity) و با ظهور لنزهای لاتریتی به کنگلومرای برشی قاعده سازند دورود (با سن پرمین زیرین) ختم می‌شود. سازند مبارک در برش مذکور به ۴ واحد سنگ‌شناختی تقسیم شده است (شکل ۱):